

Ny professor i misjonsvitenskap

AV OLAV GUTTORM MYKLEBUST

I statsråd 11. januar d.å. ble det gitt kongelig godkjennelse av ansettelsen ved Menighetsfakultetet av professor dr.theol. *Åge Holter* som «professor i teologi med særskilt plikt til å forelese i misjonsvitenskap og religionsvitenskap».

Det er flere ting det er verdt å merke seg i denne forbindelse.

For det første betyr denne ansettelse at Menighetsfakultetets professorat i misjonsvitenskap, som til nå har vært et personlig, ekstraordinært professorat, er blitt et *ordinært* professorat. Lærestolen i misjonsvitenskap ved denne «kirkelige høyskole» har med andre ord fått en permanent plass i den forskning og undervisning som drives der.

For det andre har det skjedd den endring i benevnelsen av professoratet at denne nå lyder, ikke som hittil «misjonsvitenskap», men «misjonsvitenskap og religionsvitenskap». Det nye navn innebærer imidlertid ingen vesentlig endring av *saklig* art. Slik arbeidet i forbindelse med denne lærestol har vært drevet, har det omfattet også de «fremmede» religioner, i første rekke de store verdensreligioner og møtet mellom disse og kristendommen i dagens situasjon. Kombinasjonen av fagområdene misjonsvitenskap og religionsvitenskap i ett professorat, er i seg selv helt naturlig, – ved en rekke universiteter er denne kombinasjon helt vanlig (i Vest Tyskland f.eks. har de fleste av de i alt åtte professorater i «misjonsvitenskap» ved protestantiske teologiske fakulteter og høyskoler også «religionsvitenskap» i sin offisielle tittel).

For det tredje – og dette er selvsagt det viktigste – har innehaveren av den «nye» lærestol spesielle forutsetninger for å gjøre en forsker- og lærer-innsats i denne sammenheng. Jeg sikter bl.a. til Holters tverrdisiplinære orientering (en sjeldenhet i denne spesialiseringens tidsalder), nærmere bestemt hans kvalifikasjoner på så forskjellige fagområder som kirkehistorie, bibelforskning og religionsvitenskap. For en missiolog er denne orientering også på andre felter enn det han

«egentlig» har ansvar for, av stor betydning. Som selvstendig forskningsområde har misjonsvitenskap nære relasjoner til samtlige teologiske disipliner.

Et inngående studium av de levende religioner inkl. en teologisk vurdering av disse i lys av det kristne budskap, hører til misjonsvitenskapens viktigste oppgaver. I sine forelesninger og seminarer som professor i religionsvitenskap i 10 år har Holter anlagt nettopp *dette* synspunkt. Det kan neppe være tvil om at misjonsvitenskap i årene som ligger foran oss, mer og mer vil få karakter av religionsvitenskap (i den *teologiske* betydning av denne betegnelse), eller i hvert fall at en vesentlig del av misjonsforskerens virksomhet vil måtte konsentrere seg om de «fremmede» religioner og de spørsmål de stiller til menneskene og folkene i vår nye verden.

At Holter har religionsvitenskap som sitt primære forsknings- og undervisningsfelt betyr på ingen måte at han ikke er fortrolig med de misjonsvitenskapelige problemer i strengere forstand, eller at han ikke har engasjert seg i arbeidet for løsningen av disse. Han har bl.a. ydet verdifulle bidrag til Norsk Tidsskrift for Misjon (årg. 1967, 1970 og 1973), og er medlem av dets redaksjonskomité. Som medlem av og p.t. formann i Egede Instituttets representantskap og som medlem av og tidligere formann i Norsk teologisk nemnd for mellomkirkelige spørsmål (under Mellomkirkelig Råd for Den norske kirke) har han i høy grad beskjeftiget seg med den kristne verdensmisjon i vår tid.

Holter har vært virksom også i internasjonal sammenheng. Særskilt må nevnes hans samarbeid med oversettelses-sekretærene i Det britiske og utenlandske bibelselskap, Det amerikanske bibelselskap og Det nederlandske bibelselskap om hjelpemidler til misjonærenes bibeloversettelser, utgitt av United Bible Societies. I flere år satt han også i redaksjonen av UBS-tidsskriftet *The Bible Translator*.

Misjonsaspektet og misjonsperspektivet avspeiler seg klart i Holvers store bok om Det norske bibelselskap. Han slutter denne bok slik:

«Dermed er vi også, underlig nok, tilbake til utgangspunktet for vårt bibelselskap: den misjonerende bibelbevegelse fra London, som lenge før den moderne ekumenikk ville føre alle kristne sammen om Bibelen, den bok som en gang skilte deres fedre. Idag (med sin bibelmisjon) kunne Bibelselskapet gjerne ha satt på sitt segl de misjonsord som det var forslag om i 1820, men som man dengang fant «mindre passende med vort Selskabs Hovedformaal»: «De skal høre min røst, og det skal bli én hjord, én hyrde.»

En større undersøkelse med tittelen «Arabisk statsreligion» – politiske og sosiale synspunkter på islam i Nord Afrika og Midt Østen – vil bli avsluttet av Holter i år. Det må hilses med glede at en norsk teolog, på en slik overbevisende måte som det her skjer, har tatt opp til vitenskapelig behandling den kontekst det kristne arbeid i dette område utføres i, eller som det også kan sies: de problemer det kristne arbeid konfronteres med gjennom islam, – denne verdensreligion som i spesiell forstand representerer en utfordring til den kristne tro.

Bio-bibliografiske data (i tillegg til dem som er nevnt ovenfor): født 1919, student 1939, lærerprøven 1942, cand.theol. 1947, dr.theol. 1958. Studieopphold i Frankrike, Nord Afrika, Midt Østen og USA. Stipendiat og sekretær i Institutt for Kristen Oppseding, oversettelsessekretær i Det norske bibelselskap og professor i religionsvitenskap, Universitetet i Trondheim/Norges Lærerhøyskole (siden 1964). Skrevet: Moralundervisning og politikk. Kampen om moralundervisningen i fransk folkeskole 1879–86 (doktoravhandling), Det Norske Bibelselskap gjennom 150 år I 1816–1904 og en lang rekke artikler i diverse tidsskrifter. Medlem av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab, Trondheim.

Medarbeidere

Axel Torm: Sognepræst. Leder for Den danske Israelsmisjon.

Olav Sæverås: Misjonær i Etiopia, utsendt av Norsk Luthersk Misjons-samband.

Pål Repstad: Se NOTM 1974 s. 64.

Nils Bloch-Hoell: Professor i misjonsvitenskap og økumenikk ved Universitetet i Oslo. Formann i Egede Instituttets styre.

Arne Rudvin: Biskop i Pakistan kirke. Utsendt av Den norske mu-hammedanermisjon.

Geir Valle: Stud.teol., Det teologiske Menighetsfakultet, Oslo.

Norsk Tidsskrift for Misjon utgis av Egede Instituttet i samarbeid med Universitetsforlaget, men forfatterne er selv ansvarlige for de syns-måter som gjøres gjeldende.

Ettertrykk uten kildeangivelse er forbudt.